

Jaaroverzicht 2025

Inhoud

→ Leeswijzer	3
→ Voorwoord	4
→ SPN: partner in het netwerk	5
→ Leven Lang Ontwikkelen	6
→ Innovatie	7
→ BoekStart en de Bibliotheek op school	8
→ Zorgplicht en de nieuwe WSOB	10
→ Impuls op impactgericht werken	11
→ IDO en Digitale Inclusie	13
→ Gezinsgericht werken aan basisvaardigheden	14
→ Een blik vooruit naar 2026	15

Leeswijzer

SPN is het samenwerkingsverband van Provinciale Ondersteuningsinstellingen voor Openbare Bibliotheken. We zijn een landelijke netwerkorganisatie én een landelijke uitvoerings- en projectorganisatie.

In dit visuele jaaroverzicht lees je eerst in hoofdlijnen waaraan SPN binnen het netwerk heeft bijgedragen. Vervolgens nemen de projectleiders je mee in de voortgang en resultaten van de landelijke teams en projecten.

We nodigen je uit om verder te klikken en te ontdekken. Veel leesplezier!

Voorwoord

Namens het bestuur presenteer ik jullie het eerste visuele jaaroverzicht van SPN. 2025 was een jaar waarin veel vernieuwing plaatsvond. Van onze nieuwe manier van werken en inrichten van onze landelijke teams en projecten tot onze nieuwe huisstijl. Van de komst van de nieuwe Netwerkagenda tot de terugkeer van het Nationaal Bibliotheekcongres waar ook onze vernieuwde SPN innovatiedag een plek had. Terugkijkend is er ontzettend hard gewerkt en veel gerealiseerd door de SPN teamleden van de verschillende POI's. Niet voor niets staat er op onze vernieuwde website 'Samen Sterker'.

Dit eerste jaaroverzicht presenteren we in een online magazine-vorm. Een mooie bijkomstigheid van de make-over die we dit jaar met onze nieuwe huisstijl ingezet hebben. Graag neem ik je, als voorzitter van SPN, mee in onze highlights van 2025: de diverse projecten, evenementen en activiteiten die we gedurende het jaar in en met het netwerk gerealiseerd hebben en waar we trots op zijn.

Bernard Fransen, voorzitter SPN

- Leven Lang Ontwikkelen
- Innovatie
- BoekStart en de Bibliotheek op school

SPN: partner in het netwerk

Vanuit het Programmabureau van SPN worden de landelijke programma's, projecten en events aangestuurd. De beide programmamanagers zitten daarnaast in de diverse landelijke overlegstructuren, stuurgroepen en ambtelijke overleggen. Als landelijk partner hebben we het hele jaar een bijdrage geleverd aan:

- De Koersgroepdagen
- De [Wetswijziging van de WSOB](#)
- Bijdrage aan landelijke klankbordgroepen
- We waren medeorganisator van het [Nationaal Bibliotheekcongres](#)
- We schreven mee aan de nieuwe [Netwerkagenda](#)
- Verkenning rondom inrichting structurele borging BoekStart in de kinderopvang en de Bibliotheek op school met OCW, Stichting Lezen, KB en VOB
- SPN in het [WAU-traject](#)

Programmamanager
Gerard Meijer

Programmamanager
Georges Elissen

Marketing en events
Anouk Berends

- Zorgplicht en de nieuwe WSOB
- Impuls op impactgericht werken
- IDO en Digitale Inclusie
- Gezinsgericht werken aan basisvaardigheden

Gezamenlijke initiatieven en verkenningen

- [Romanreuzen](#)
- 2 daagse digitaal burgerschap
- [Gemeentelijk Gezinsgericht werken aan basisvaardigheden Geletterdheid](#)
- Verkenning Digitale Geletterdheid
- Verkenning Citizen Science

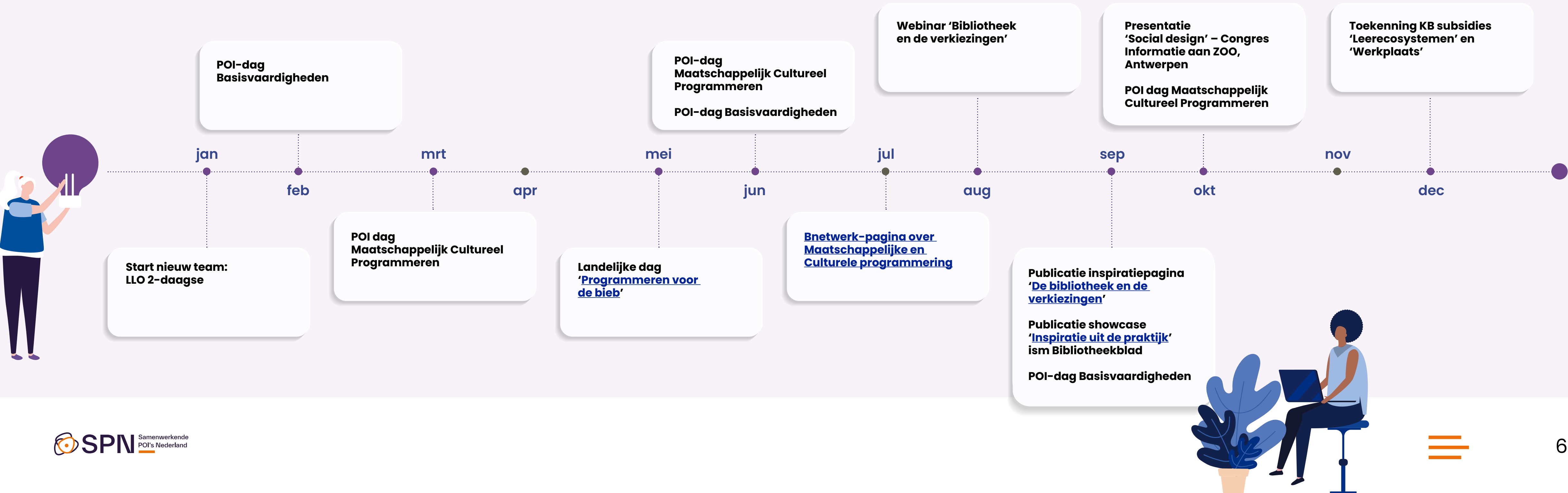
Leven Lang Ontwikkelen

Projectleider: Rebecca Lombaers

2025 was het jaar waarin het nieuwe landelijke team Leven Lang Ontwikkelen écht van start ging. Tijdens een inspirerende 2-daagse legde dit nieuwe LLO-team samen de koers voor 2025–2026 vast. Sindsdien groeide het team uit tot hét herkenbare aanspreekpunt voor leren en ontwikkelen in het bibliotheeknetwerk. Via POI-dagen, landelijke bijeenkomsten zoals Programmeren in de bieb en projecten rond Taalhuizen, Ontwikkelpleinen en programmeren in co-creatie, versterkten we de samenhang én de kennisdeling.

Ook kreeg Programmeren een eigen plek op BNetwerk, waardoor informatie en inspiratie beter vindbaar zijn. Met het LLO-team hebben we in 2025 zichtbaar een stevige basis gelegd voor een leven lang ontwikkelen. Een fundament waarop we in 2026 verder kunnen bouwen.

Teams

→ Leven Lang Ontwikkelen

→ Innovatie

→ BoekStart en
de Bibliotheek op school

- 6 POI-dagen Basisvaardigheden en Maatschappelijk Cultureel Programmeren.
- 6-wekelijkse online interprovinciale uitwisselmomenten om laagdrempelige kennisdeling en uitwisseling tussen POI-adviseurs te bevorderen.
- Start van projecten 'Versterking ondersteuning Taalhuizen', 'Doorontwikkeling Ontwikkelpleinen' en Vooronderzoek Bibliotheek en CO.
- Online inspiratiebijeenkomst over: "De bibliotheek en de verkiezingen" en een bijhorende inspiratiegids, vol met stappenplannen, inspirerende voorbeelden en concrete tips om te programmeren op dit thema.
- Ontwikkeling van de BNetwerk pagina [Cultureel Maatschappelijke Programmering](#), in samenwerking met de KB.
- Landelijke dag '[Programmeren in de bieb](#)' voor programmeurs en programmamakers, met het thema 'Buiten je bubbel'.
- Publicatie showcase '[Inspiratie uit de praktijk](#)' in samenwerking met Bibliotheekblad; mooie en werkende praktijkvoorbeelden van bibliotheken uit elke provincie.
- Presentatie '[Social Design in de bibliotheek](#)' tijdens Informatie aan ZOO, Antwerpen.

Projecten

→ Zorgplicht en de
nieuwe WSOB

→ Impuls op
impactgericht werken

→ IDO en Digitale Inclusie

→ Gezinsgericht werken
aan basisvaardigheden

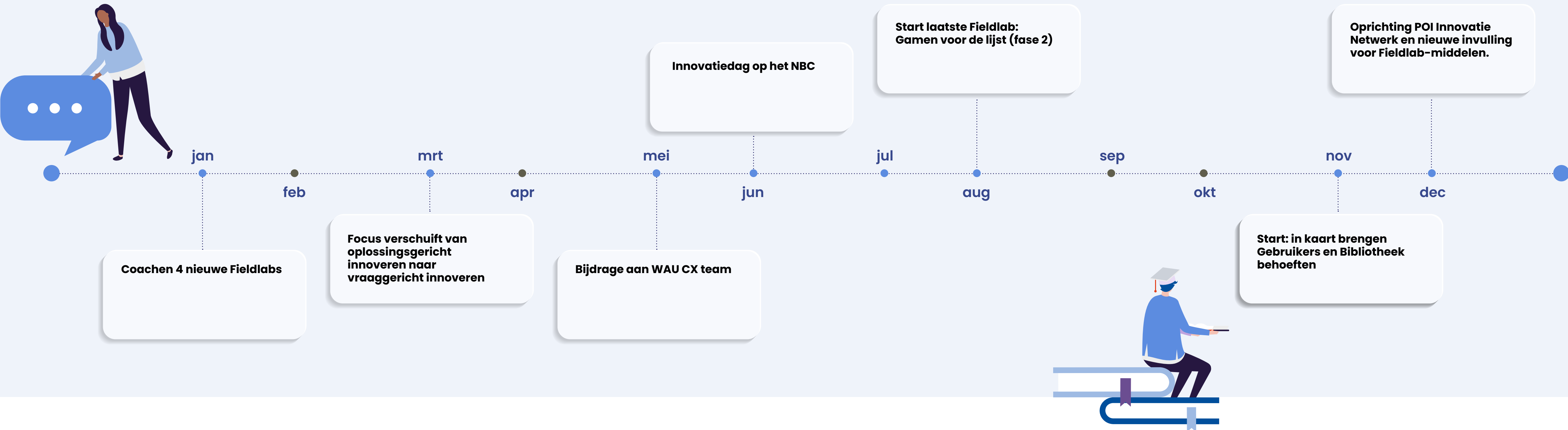
Innovatie

Projectleider: Ivo Steenberghe

In 2025 rondde SPN vier fieldlabs succesvol af en kreeg het klantreis-denken een stevige plek als fundament onder de innovatieaanpak. De Landelijke Innovatiedag werd geïntegreerd in het Nationaal Bibliotheek Congres, waardoor innovatie zichtbaarder én toegankelijker werd voor het hele netwerk. We investeerden tijd en expertise in de start van de WaU, gingen met lokale bibliotheken in gesprek over hun innovatievragen en transformeerden het Kernteam Innovatie tot het nieuwe, krachtige POI Innovatie Netwerk (PIN).

In 2026 bouwen we daarop voort: we specialiseren ons verder als vraaggerichte innovatie-experts, versterken en laten het PIN groeien en blijven nauw in contact met lokale bibliotheken om hun behoeften scherp in beeld te houden. Bovendien leveren we actief input voor een landelijke klantreisaanpak en -team. Zo werken we aan een innovatieklimaat waarin bibliotheken sneller, slimmer en met meer impact kunnen vernieuwen.

→ Leven Lang Ontwikkelen

→ Innovatie

→ BoekStart en de Bibliotheek op school

→ Zorgplicht en de nieuwe WSOB

→ Impuls op impactgericht werken

→ IDO en Digitale Inclusie

→ Gezinsgericht werken aan basisvaardigheden

BoekStart en de Bibliotheek op school

Projectleider: Marleen Wijnen

In 2025 ontwikkelde het Landelijk team BoekStart in de kinderopvang en de Bibliotheek op school samen met Stichting Lezen en de KB een helder uitvoeringsplan om deze programma’s verder te versterken. De focus ligt op implementeren met kwaliteit én samen halen, brengen, delen en verder brengen. Met de bouwstenenaanpak ondersteunen we POI’s, en daarmee de bibliotheek. Onder meer door praktische tools en regelmatige nieuwsbrieven die hen bijpraten over de nieuwste ontwikkelingen, tools en onderzoeken. We startten met de ontwikkeling van het kwaliteitskader

en breidden de monitor uit met nieuwe en vernieuwde vragenlijsten voor mbo, pabo en mediabewuste informatievaardigheden. In 2026 bouwen we verder aan een stevig kwaliteitskader én sterke POI’s en bibliotheken in de samenwerking met kinderopvang en onderwijs. Leveren we, samen met onze strategische partners en het ministerie OCW, een bijdrage aan de realisatie van de structurele financiering voor de programma’s en landelijke ondersteuning na 2026. Ook blijven we de uitvoering van de subsidieregeling Masterplan Basisvaardigheden II ondersteunen, zodat we samen blijven investeren in de basisvaardigheden van kinderen en jongeren.

Teams

→ Leven Lang Ontwikkelen

→ Innovatie

→ BoekStart en de Bibliotheek op school

- 11 POI-dagen.
- Webinars over: “Leesplezier met je baby en dreumes” & “[Inspiratiesessie Mediabewuste informatievaardigheden](#)”.
- Doorontwikkeling van de websites voor de professionals in bibliotheken, onderwijs en kinderopvang.
We voegden onder andere de toolkit voor [bijzondere doelgroepen](#) toe.
- Events: Nederlandse Onderwijstentoonstelling, Landelijke BoekStartdag, Negenmaandenbeurs.
- 3 sessies op het Nationaal Bibliotheekcongres:
 - [Het momentum van de muis – Hoe ziet het onderwijs de bibliotheek eigenlijk?](#)
 - [Team Noord vs. Team Zuid: Wie wint op het gebied van leesbevordering?](#)
 - Hoe krijg je “media” in de leesmediaconsulent?

Projecten

→ Zorgplicht en de nieuwe WSOB

→ Impuls op impactgericht werken

→ IDO en Digitale Inclusie

→ Gezinsgericht werken aan basisvaardigheden

Teams

→ Leven Lang Ontwikkelen

→ Innovatie

→ BoekStart en
de Bibliotheek op school

Projecten

→ Zorgplicht en de
nieuwe WSOB

→ Impuls op
impactgericht werken

→ IDO en Digitale Inclusie

→ Gezinsgericht werken
aan basisvaardigheden

Zorgplicht en de nieuwe WSOB

Projectleider: Bart van Bergen

De vernieuwde WSOB en de aangescherpte zorgplicht brengen grote veranderingen met zich mee voor het bibliotheeklandschap. Daarom zette SPN in 2025, samen met de POI's, een landelijk traject in gang om bibliotheken stap voor stap te ondersteunen: van oriënteren en duiden tot vertalen naar concrete praktijk. In brede sessies én kleine werkgroepen werkten we aan een gezamenlijke aanpak en werd de agenda voor 2025–2026 scherp neergezet.

2026 wordt het jaar waarin we bibliotheken actief begeleiden in deze transitie: met duidelijke handvatten, praktische tools en ondersteuning die meebeweegt met het lopende wetstraject. Zo zorgen we dat elke bibliotheek goed voorbereid de toekomst in gaat.

De cijfers:

- Drie online sessies met alle netwerkmanagers van de POI's.
- 1 fysieke brainstormsessie met alle POI's bij bibliotheek Utrecht.
- Afstemming met Kwink en AEF over de zorgplicht.
- Vaststelling van concrete op te pakken themablokken.
- Lancering [themapagina WSOB](#).
- Start van werkgroepen rond de thema's 'deskundigheidsbevordering' en het 'meerjarenplan'.

Impuls op impactgericht werken

Projectleider: Minke ter Stal

Steeds meer bibliotheken willen impactgericht werken, maar in de praktijk blijkt het vaak nog lastig. Daarom startten SPN, VOB en KB in 2025 het project Impuls op Impactgericht Werken.

In de eerste fase onderzoekt het team welke kennis, tools en ervaring al beschikbaar zijn binnen én buiten de sector. Op basis daarvan ontwikkelen we in fase twee een landelijk aanbod dat echt aansluit bij de dagelijkse praktijk van bibliotheken en POI's.

Het project is nadrukkelijk iets wat we sámen bouwen. Bibliotheken, POI-adviseurs en experts door het hele land denken en testen mee. Zo creëren we een stevige basis voor impactgericht werken, zodat bibliotheken in 2026 en daarna nog beter kunnen laten zien wat ze betekenen voor hun gemeenschap.

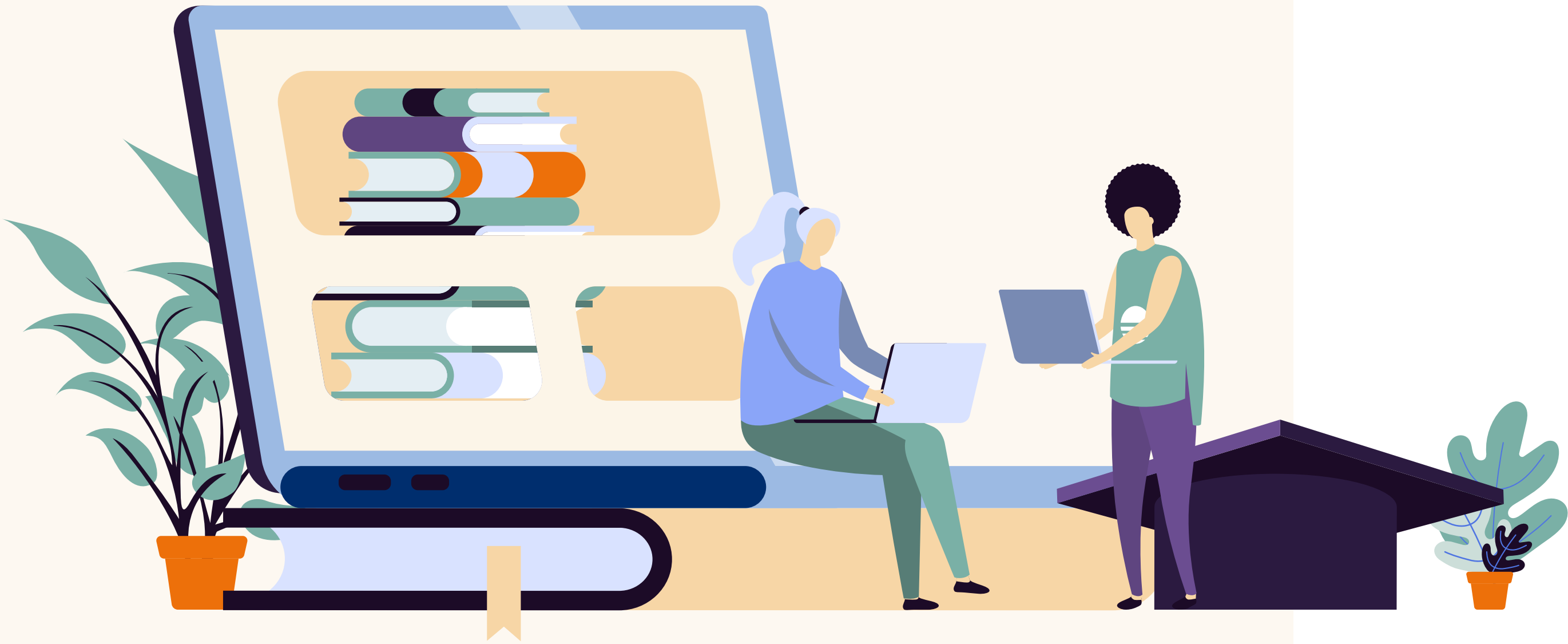
Highlights:

- April: Projectplan gereed.
- Juni: Beschikking subsidie KB en VOB.
- Juli: Start fase 1: Onderzoek impactbehoefte van de sector.
- December: Afronding fase 1: Vervolgplan fase 2 met de Impact Community gemaakt.

Teams

- Leven Lang Ontwikkelen
- Innovatie
- BoekStart en de Bibliotheek op school

Projecten

- Zorgplicht en de nieuwe WSOB
- Impuls op impactgericht werken
- IDO en Digitale Inclusie
- Gezinsgericht werken aan basisvaardigheden

IDO en Digitale Inclusie

Projectleider: Rebecca Lombaers

In 2025 startte SPN, in nauwe samenwerking met VOB en diverse landelijke en provinciale partners, met het versterken en professionaliseren van de deskundigheidsbevordering rond de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO).

Het bestaande trainingsaanbod wordt toekomstbestendig gemaakt: verder ontwikkeld, gedigitaliseerd en duurzaam geborgd. Tegelijkertijd intensiveren we de samenwerking met landelijke netwerken zoals VNG, Belastingdienst en Dienst Toeslagen.

Via POI-bijeenkomsten en digitale sessies stimuleren we actieve kennisuitwisseling tussen POI's. Zo bouwen we aan een stevig, verbonden en toekomstgericht netwerk voor Digitale Inclusie waarin bibliotheken een onmisbare rol vervullen.

Gezinsgericht werken aan basisvaardigheden

Projectleider: Karien van Buuren

In 2025 maakte de Gezinsgericht werken aan basisvaardigheden een frisse doorstart met een sterke, brede projectgroep met POI-adviseurs, Stichting Lezen, Stichting Lezen en Schrijven en de KB. Samen zetten we in op één heldere ambitie: gezinnen versterken in basisvaardigheden, vanuit een integrale, benadering.

Dit jaar werkten we aan een wensscenario en krachtige ambities voor de komende jaren, nauw verbonden met de landelijke teams BoekStart en de Bibliotheek op school en Leven Lang Ontwikkelen.

Die toekomstblik nemen we graag mee de sector in: in 2026 bouwen we verder, om bibliotheken te ondersteunen bij een sterke visie, een integrale werkwijze en een samenhangend aanbod om gezinnen te bereiken, te ondersteunen én te laten groeien.

Vooruitblik naar 2026

Het jaar 2025 zit erop. Op naar een minstens zo succesvol 2026. Naast bestaande projecten zijn we volop bezig met nieuwe projecten en evenementen.

Een aantal willen we hier al benoemen.

Nieuwe projecten:

- Leerecosystemen
- Werkplaats Social Design
- Bibliotheek en CO
- Start KB/SPN programmateam Digitale Geletterdheid

Publicaties:

- Handreiking "Gratis abonnement"
- Witboek Fusies
- Handreiking "Ontwikkelpleinen"
- Handreiking "Taalhuizen"

Ook organiseren we een aantal evenementen. Zien we je daar?

- 2 februari: [Kennisfestival Basisvaardigheden](#)
- 18 juni: [Nationaal Bibliotheekcongres](#)
- 24 september: [Kennisfestival Democratie & Burgerschap](#)

Met dank aan onze netwerkpartners

